

Овај скуп је трајао два дана и био је подељен према темама у панеле. Први панел се бавио комшијским односима на Балкану од 19. века до Другог светског рата (у Босни у време Аустро-Угарске, муслимана у Бугарској у 19. и 20. веку). Поједини панели били су посвећени конкретним деловима Балкана, на пример Косову и Метохији (теме су биле породичне задруге између два светска рата, комшијски односи у Косовској Митровици, свакодневни живот и дружење младих), Босни и Херцеговини (визуелна уметност као алат за помирење; миграције и рурализација градова), Грчкој (концепт оријентализма у европском контексту; грчки и македонски емигранти у послератној Чехословачкој). У оквиру панела који је био посвећен уопштено коегзистенцији, истраживачи су се бавили улогом споменика посвећених народнослободилачкој борби у помирењу суседа у Југославији после Другог светског рата, као и стварањем добрих односа Грка и Срба током 90-их година прошлог века. Панел који је био посвећен комшијским односима и национализму (Црна Гора, Србија и Босна и Херцеговина) бавио се темама скривених суседа – Јеврејима у Црној Гори током Другог светског рата, као и свакодневицом и музиком у садашњој Црној Гори. Два панела била су посвећена идеји и пракси комшилука на Балкану, у оквиру којих су учесници представили: односе суседа на примеру штампе у Хрватској и Србији после 2007, затим како су представљени косовски сукоби 1998–1999. у уџбеницима историје на Косову и у Србији, као и живот с родитељима као разлог за останак и концепт комшилука у босанској књижевности.

Конференција је била веома добро организована, иако комбиновање два начина учествовања није било једноставно за организаторе, који су били увек доступни за сва питања, све је било технички беспрекорно урађено. Било је 23 учесника, већим делом онлајн. Они су кроз своја излагања сагледали појмове, праксе и дискурсе комшилука на Балкану (кроз историјску, антрополошку, политичку и економску перспективу). Конференција је имала интердисциплинарни приступ, омогућавајући истицање различитих поља интересовања и начина разумевања комшија и комшијских односа. Поред богатог академског програма, конференција је пружила увид и у балкански културни и уметнички развој кроз изложбу и презентацију књига.

Божица СЛАВКОВИЋ МИРИЋ

Међународно архивистичко саветовање
Архиви – прошлост која траје, Нови Сад, 6–8. 10. 2021.

Организатор Међународног архивистичког саветовања *Архиви – прошлост која траје* било је Архивистичко друштво Србије, домаћин Архив Војводине, а покровитељ Министарство културе и информисања Републике Србије. Уз две сесије у којима су учесници представили резултате својих

истраживања, приказан је промотивни филм о Архиву Војводине, одржано предавање доц. др Влатке Лемић (ICARUS Хрватска) и организоване промоције зборника радова *Архивска грађа у теорији и пракси*, бр. 4. (главни и одговорни уредник Лела Павловић, уредник Слободанка Цветковић) са прошлогодишњег саветовања (зборник су промовисале Лела Павловић, Милена Поповић Субић и др Љубинка Шкодрић), *Архивског гласника* и књиге Момчила Вуковића Бирчанина *Краљ Петар II Карађорђевић* (приређивачи Жељко Марковић и Весна Лучић) коју су објавили Архив Војводине, Архив Републике Српске, Удружење архивских радника Републике Српске, Архив Српске православне цркве, Историјски архив Краљево и Историјски архив Ужице. Учеснике су поздравили директор Архива Војводине др Небојша Кузмановић, руководилац одељења Државног архива Србије у Железнику Славица Соломун и председница Архивистичког друштва Србије Лела Павловић, а саветовање је отворио Бранислав Маричић, шеф Кабинета потпредседнице Владе и министарке културе и информисања Маје Гојковић.

Прва сесија је била насловљена „Извори за повесницу“ и садржала је 24 рада. Њихови аутори су доц. др Мартин Превишић, др Љубинка Шкодрић, мср Елма Дервишбеговић, др Предраг Бребановић, мср Омер Зулић, Иван Хофман, мср Драгош Петровић, мср Александра Пијук-Пејчић, мср Маја Николова, Натали Величковић, Стјепан Прутки, Тамара Вијоглавин Манчић, Наташа Раденковић, Славица Соломун, Драгана Станисављевић, Бранка Јаначковић, др Иво Орешковић, Невена Карабашевић, Славко Степановић, Татјана Сегединчев, Горан Милосављевић, др Светлана Стефановић, др Драгомир Бонџић, др Слободан Селинић и мр Мирјана Богосављевић. Спектар обрађених тема је био веома широк, од значаја појединих архива до важности појединачних архивских фондова за изучавање прошлости. Истичемо сазнања која су представљена: о важности Хуверовог архива Станфордског универзитета (Hoover Institution Library & Archives, Stanford University) за писање југословенске историје, судбини архивске грађе краља Александра Обреновића, Архиву Срба у Хрватској, Регионалној привредној комори Ниш, окружном одбору Црвеног крста Србије у Нишу, затим о илустративном материјалу и фотографијама као историјском извору, оставинским списима као извору за историју свакодневице, породичним и личним архивним фондovima, могућностима које за генеалoшка истраживања нуде матичне црквене књиге, важности очувања архивских записа о пандемији корона вируса, као и о подацима које архивска документа нуде о разним темама (спољној политици Југославије, *Међународној години жена – ОУН 1975*, југословенском нуклеарном програму, политичкој биографији Ивана Стамболића, одликама културне сарадње Југославије и Чехословачке између два светска рата, деци немачке националности у дечијим домовима у Србији у периоду после Другог светског рата, раду Сестара милосрдница у Брчком) и др.

Друга сесија „Нова архивска стварност; Архивске зграде и архивска грађа – садашњост и будућност“ садржала је 14 радова (Никола Аџић, Татјана Драгићевић, Дарко Маринковић, Сађида Балта, Ерика Жилић Винце-

тић, Снежана Петров, Сениша Домазет, Наташа Малобабић Вукић, Југослав Вељковски, Марија Тодоровић, Стојанка Бојовић, Јасмина Живковић, Душко Грбовић, Марија Ђуричанин, Бојана Јовац и Јелена Ковачевић). Аутори су говорили о бројним питањима са којима се архивисти данас сусрећу. Она су се тицала: рада са Архивским информационим системом - АРХИС, дигитализације архивске грађе Војног архива, сређивања фондова из области јавне управе и јавне службе, конзервације архивске грађе, Закона о архивској грађи и архивској делатности, улоге јавних извршитеља у систему заштите архивске грађе, рада правосудних органа у Нишу, историјата Архива БиХ, заштите архивске грађе у депоима Историјског архива града Новог Сада, примера повезаности завичајног музеја Јагодина и Историјског архива Јагодина, рада Историјског архива града Новог Сада на развијању свести о значају локалне историје, утицаја пандемије на рад Архива Крушевац и сл.

Овогодишње, пето по реду, архивистичко саветовање одликовали су одлична организација, велики број учесника, разноврсне теме и квалитетна и занимљива излагања и презентације. Осим прилике за размену знања и искустава међу архивистима, овакви скупови су постали драгоцене место сусрета архивистике и историографије. Надамо се да ће се таква пракса наставити и да ће и овогодишње саветовање бити надограђено зборником радова.

Слободан СЕЛИНИЋ